

ת"פ 62681/10/15 - אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות מרכז מדור תביעות נגד שלמה בוהדנה

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 62681-10-15 אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין
- חקירות מרכז מדור תביעות נ' בוהדנה

בפני
המאשימה
אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות
מרכז מדור תביעות
נגד
הנאשם
שלמה בוהדנה

נוכחים:

ב"כ המאשימה הגב' שטרן סומך - מתמחה

ב"כ הנאשם עו"ד קרן זרקו זמיר

הנאשם בעצמו

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום, בשתי עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, עבירה לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**").

על-פי עובדות כתב האישום, לנאשם היה עסק למכירת פירות וירקות ובתקופה הרלוונטית היה המנהל הפעיל של העסק. הנאשם היה חייב להגיש לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיו וזאת עפ"י הוראות סעיפים 131 ו-132 לפקודה. הנאשם קיבל אורכה להגשת הדו"ח לשנת המס 2009 עד ליום 30.06.2010 והדו"ח לשנת 2010 עד ליום 30.06.2011.

מחזורי העסקאות בשנות המס הרלוונטיות לכתב האישום היו בשנת 2009 בסך של 2,294,987 ₪ ובשנת 2010 בסך 1,513,085 ₪, לכל הפחות.

ראיות הצדדים לעונש

2. ב"כ הנאשם הגישה אסופה של מסמכים אודות נסיבותיו של הנאשם:
א. **טע1**, אישור המוסד לביטוח לאומי אודות הכנסת הנאשם מקצבת נכות בסך של 4,500 ₪ לחודש.

ב.טע/2, צו כינוס נכסים מיום 21.10.13 ואישור על ביטול הצו ביום 27.9.14.

ג. טע/3, סיכום אשפוז מבית החולים השיקומי בית לוינשטיין מיום 26.5.16 בשל תאונת דרכים מיום 6.1.16 בעקבותיה נחבל הנאשם בכתף וברגל ימין. בשל דכאון נזקק הנאשם גם לטיפול נפשי.

ד.טע/4, אישור מהמרכז לבריאות הנפש ביפו מיום 17.3.17 המאשר שהנאשם מטופל במרפאה בשל דכאון והוא מדווח על החמרה במצבו.

טיעוני הצדדים לעונש

3. אין מחלוקת בין הצדדים לגבי הטלת רכיב המאסר המותנה, והמחלוקת היא בשאלת משך תקופתו וכן בשאלה האם יש להשית על הנאשם קנס ובאיזה שיעור.

4. ב"כ המאשימה ציינה, כי הנאשם הגיש את שני הדו"חות באיחור של כמעט 6 שנים ועשה זאת רק לאחר הגשת כתב האישום כנגדו.

ב"כ המאשימה הדגישה את החומרה שיש לייחס לעבירות המס, ואת העובדה שאי הגשת הדו"חות במועדים מהווה פגיעה במערכת אכיפת דמי המס, אשר מחריפה ומתעצמת ככל שמתעכבת הגשת הדו"ח. הערך המוגן שנפגע הינו השוויון בנשיאת נטל המס. האינטרס הציבורי מחייב, כי דו"חות מס הכנסה יוגשו במועד על מנת לאפשר לרשויות המס לפקח על חבות המס של נאשמים ולגבות את המס במועד.

המחדלים אמנם הוסרו, אך זהו אינו מעשה חסד של הנאשם אלא תשלום חוב שהיה עליו לפרוע, כפי שנפסק בע"פ 2407/05 רונן נ' מדינת ישראל.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם הנע בין מאסר על תנאי בצירוף קנס כספי בסך 8,500 ₪ והתחייבות לבין 8 חודשי מאסר בפועל בצירוף מע"ת וקנס כספי בסך 29,200 ₪.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה בה הוסרו המחדלים ובתי המשפט השיתו מאסר על תנאי ורכיב כלכלי על הנאשמים והפנתה לכך שבעבירות כלכליות נסוגות הנסיבות האישיות מפני האינטרס הציבורי.

בעניינו של הנאשם ביקשה להשית מאסר על תנאי שלא יפחת מ-6 חודשים, קנס שינוע בין 8,500 ל- 29,200 ₪ וחתימה על התחייבות להימנע מעבירה דומה בעתיד.

5. ב"כ הנאשם טענה, כי מדובר בעבירות טכניות של אי הגשת דו"חות בשל מצב כלכלי קשה ולא בכוונה להונות או לרמות את רשויות המס. מדובר בשני דו"חות בלבד וכי אלה הוגשו, כך שהמחדלים הוסרו. בפועל לא נגרם נזק לקופת המדינה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ציינה, כי מדובר בחנות ירקות ופירות, עסק שלא צלח ויחד עם העסק קרס כלכלית גם הנאשם. כתוצאה מכך לא עלה בידיו של הנאשם לשלם לרואה חשבון שיגיש עבורו את דו"חות המס. מדובר בשתי עבירות עוון שהן ברף חומרה נמוך.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציינה ב"כ הנאשם, כי מדובר בנאשם בן 44, פרוד מאישתו ומצוי בהליכי גירושין, אב ל-3 ילדים בגילאי 19, 15 ו-12. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה מאוד. אין לו נכסים ורכוש, הוא מחוסר כל, לא מסוגל לשכור דירה ולכן הוא גר אצל אחיו שמסייע לו כלכלית, וההכנסה היחידה שלו היא קצבת

המוסד לביטוח לאומי בסך כ- 4,500 ₪ לחודש. בעקבות קריסת העסק מצבו הנפשי של הנאשם התערער. בשנת 2014, נכנס הנאשם להליכי פשיטת רגל, אך מפאת מצבו הכלכלי הקשה לא הצליח לעמוד בתשלומים והליכים אלו הופסקו. לנאשם חובות בהוצאה לפועל בסך מיליוני שקלים.

מצבו הרפואי של הנאשם קשה. הוא עבר תאונה בשנת 2016 שבעקבותיה אושפז בבית החולים תקופה, ולאחר מכן אושפז בבית חולים שיקומי למשך כחצי שנה. הנאשם מטופל ע"י פסיכיאטר עקב מצבו הנפשי שהיה לפני התאונה ואחריה, ואף קיימת החמרה במצבו הנפשי בעת האחרונה.

חרף מצבו הכלכלי, הבריאותי והנפשי הקשה, הנאשם פנה לרואה החשבון והגיש את הדו"חות. במעשיו אלו יש לראות הבעת חרטה ולקיחת אחריות על מעשיו.

ניהול ההליך המשפטי היה בו אלמנט מרתיע עבור הנאשם. על כן ביקשה ב"כ הנאשם להשית על הנאשם מאסר מותנה לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים.

אשר לרכיב הקנס, ביקשה ב"כ הנאשם להימנע מהשתת רכיב זה בהתחשב במצבו הכלכלי. לחלופין, ביקשה לחרוג ממתחם הקנס שיקבע, וזאת מטעמי שיקום. לתמיכה בעתירתה הפנתה ב"כ הנאשם לפסיקה בה לא הושת רכיב כספי בשל מצוקה כלכלית. עוד טענה, כי לו היה בוחר הנאשם בהליך המנהלי לסיום עניינו, הקנס היה עומד על 8,500 ₪ והוא נמנע מהליך זה בשל חוסר יכולתו לשלם סכום זה.

הנאשם בדברו האחרון לא הוסיף דבר.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

6. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- "תיקון 113") קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הנזק לקופת המדינה והפגיעה בשוויון בנטל המס. עבירות של אי הגשת דו"חות במועד פוגעות ביכולתה של רשות המיסים כזרוע של המדינה לקיים מערכת גבייה תקינה ונשיאה שוויונית בנטל. אי הגשת הדו"חות מונעת את אפשרות בחינת המס של הנישומים ובמידת הצורך את חישובו וגבייתו ועקב כך נגרם נזק כלכלי לציבור משלם המיסים ונפגעת פעילות רשויות המדינה.

8. בחינת **הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה, כי נגרמה פגיעה שאינה ברף גבוה. אמנם מדובר בתקופה ארוכה של כ-6 שנים בהם לא דיווח הנאשם, אך אין חולק, כי מלוא המחדל הוסר על ידו נכון לעת גזירת דינו, וכי דיווח זה לא הניב חבות במס.

מדובר בעבירות שאינן כוללות יסוד נפשי של מטרה או כוונה להתחמק מתשלום המס אלא עבירות מודעות בלבד. העונש המירבי שקבע המחוקק הינו שנת מאסר, מה שמלמד שלא מדובר בפגיעה חמורה בערך המוגן.

9. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (סעיף 40ט') יש ליתן את הדעת לשיקולים כדלקמן:

הנזק שנגרם מביצוע העבירה, הינו בשיעור המחדל, אך בענייננו מלוא המחדל הוסר. יתירה מכך, הגשת דו"חות לא הניבה חבות במס.

הסיבות שהביאו את הנאשם לכדי ביצוע העבירות הינן מצבו הכלכלי הקשה, שלאחר מכן ניתן צו כינוס בעניינו אשר בוטל בהמשך בשל אי עמידה בהסדר שנקבע בעניינו.

10. מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים הינה ענישה צופה פני עתיד לצד רכיבים כספיים:

ת"פ (שלום- חיפה) 505-11-08 **מדינת ישראל נ' אמריך** (08.06.10), הנאשם הורשע על פי הודאתו ב- 5 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, עבירה לפי סעיף 216(4), כאשר המחדלים הוסרו במלואם. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם וגזר עליו 3 חודשי מע"ת וקנס בסך 8,000 ₪.

ת"פ (שלום- ראשל"צ) 2161-08 **מדינת ישראל נ' ל.ר.מ. אחזקות 2000 בע"מ** (14.12.10), הנאשמים הורשעו על פי הודאתם ב- 2 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, עבירה לפי סעיף 216(4) ולנאשם 3 יוחסה גם עבירה לפי סעיף 224א', כאשר המחדלים הוסרו במלואם. נאשם 2 שילם קנס מנהלי ובעקבות כך נמחק מכתב האישום. בית המשפט אמץ את ההסדר אליו הגיעו הצדדים והשית על נאשם 3 מאסר על תנאי בן 5 חודשים וקנס בן 2,000 ₪.

ת"פ (שלום-ת"א) 5202-10-09 **מדינת ישראל נ' מרדכי פרידמן** (12.9.2011), הנאשם הורשע ב-3 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד. בית המשפט התחשב לקולא בנסיבותיו האישיות של הנאשם, שהנו צעיר ולא בריא, וגזר עליו מאסר על תנאי למשך 4 חודשים וקנס בסך 1,000 ₪.

ת"פ (שלום-כ"ס) 2605/09 **מדינת ישראל נ' לייט צבי עבודות בניה בע"מ ואח'** (30.6.2010), הנאשמים הורשעו ב-4 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד. המחדלים הוסרו אך הנאשם בחר שלא ללכת בנתיב של קנס מנהלי לאור חסרון כיס. בית המשפט גזר על הנאשמת 1 קנס בסך 1,000 ₪ ועל הנאשם 2 מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, קנס בסך 1,000 ₪ וחתימה על התחייבות.

ת"פ (שלום-ראשל"צ) 28291-03-10 **מדור תביעות מס הכנסה ת"א נ' איל שירזי** (6.12.2011), הנאשם הורשע ב-2 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד. הנאשם בחר שלא להמיר את כתב האישום בקנס מנהלי עקב חסרון כיס. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, קנס בסך 2,000 ₪ וחתימה על התחייבות.

11. הואיל ומדובר בעבירה כלכלית, הרי שיש להטיל אף קנס כספי אשר יהווה מענה עונש הולם למעשים בהם הורשע הנאשם.

לפי סעיף 40ח' לתיקון 113 "קבע בית משפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על

האמור בסעיף 40ג(א) במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם הקנס ההולם."

משכך, בקביעת מתחם הקנס על בית המשפט להתחשב בחומרת העבירה ובמצבו הכלכלי האישי של הנאשם. בתוך כך, על בית המשפט לתת דעתו לכך שלנאשם זכות לקיום אנושי בסיסי שיבטיח תנאי מחיה מינימליים בכבוד (בג"צ 10662/04 חסן נ' המוסד לביטוח לאומי (28.2.12)).

12. כאמור, מצבו הכלכלי של הנאשם כפי שנפרס בפני בית המשפט הנו קשה, הוא מתקיים מקצבת נכות בסך ₪ 4,500 וזו הכנסתו היחידה. צו כינוס נכסים שניתן בעניינו בוטל לאחר שלא עמד בהתחייבותו. אשר לחובותיו בהוצאה לפועל לא הוצגו אישורים.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם**, הינו מאסר על תנאי וקנס בין 3,000 ₪ ל- 15,000 ₪.

גזירת העונש המתאים לנאשם

14. נפסק לא אחת, כי בעבירות פיסקליות יש לבכר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של העבריין (רע"פ 2638/13 **אלי עובדיה נ' מדינת ישראל** (28.4.13)).

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו ומצבו הבריאותי; הנאשם הנו בחור צעיר שאינו עובד משנת 2011 על פי האמור בטע/1 בשל נכותו והכנסתו היחידה היא קצבת הנכות.

הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם; הנאשם נמצא בהליכי גירושין, אב לשלושה ילדים וענישה כלכלית תכביד עליו נוכח הכנסתו הדלה.

נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב; הנאשם נטל אחריות מלאה למעשיו ועשה מאמצים רבים כדי שיעלה בידו להסיר המחדלים.

מאמציו הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה; המחדל הוסר והדו"חות שהוגשו לא הצמיחו חבות המס.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

16. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לשכיחותן של העבירות והקושי בגילויין ואכיפתן.

17. לאחר שלקחתי בחשבון את העדר עבר פלילי, הודאתו ולקחת האחריות, החיסכון בזמן שיפוטי, מאמציו הנאשם לתיקון המעשים והסרת המחדלים ונסיבותיו האישיות אני סבורה שיש למקם את תקופת המאסר על תנאי לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים. נוכח הסרת המחדלים, ובשל כך שבפועל לא חב הנאשם כספים לרשויות המס בגין הדיווח, בהתחשב במצבו הכלכלי הקשה, וכי בשל חסרון כיס לא הומרו האישומים בקנס מנהלי אני מוצאת להשית עליו ענישה כלכלית מתונה לצד התחייבות בשיעור משמעותי.

18. לאור כל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום, כל עבירה לפי פקודת מס הכנסה.
- ב. קנס בסך 3,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם לא יאוחר מיום 15.7.17 והיתרה ביום 15 לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מיד.
- ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 12,000 להימנע במשך שנתיים מהעבירות בהן הורשע. ההתחייבות תחתם בתוך 7 ימים מהיום, אחרת יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ז, 19 יוני 2017, בנוכחות הצדדים.